

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про плату за землю

{ Вводиться в дію Постановою ВР
N 2536-XII (2536-12) від 03.07.92, ВВР, 1992, N 38, ст.561 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 3091-XII (3091-12) від 09.04.93, ВВР, 1993, N 20, ст.212
N 3180-XII (3180-12) від 05.05.93, ВВР, 1993, N 26, ст.277
N 3708-XII (3708-12) від 16.12.93, ВВР, 1993, N 51, ст.479
N 3898-XII (3898-12) від 01.02.94, ВВР, 1994, N 20, ст.120
N 126/95-ВР від 06.04.95, ВВР, 1995, N 16, ст.111
N 96/96-ВР від 22.03.96, ВВР, 1996, N 16, ст. 71 }

{ В редакції Закону N 378/96-ВР від 19.09.96,
ВВР, 1996, N 45, ст.238 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами
N 404/97-ВР від 27.06.97, ВВР, 1997, N 33, ст.207
N 535/97-ВР від 19.09.97, ВВР, 1997, N 47, ст.294
N 25/98-ВР від 15.01.98, ВВР, 1998, N 25, ст.147
N 320-XIV (320-14) від 17.12.98, ВВР, 1999, N 5-6, ст.39
N 378-XIV (378-14) від 31.12.98, ВВР, 1999, N 8, ст.59
N 403-XIV (403-14) від 15.01.99, ВВР, 1999, N 15, ст.83
N 515-XIV (515-14) від 18.03.99, ВВР, 1999, N 18, ст.140
N 722-XIV (722-14) від 03.06.99, ВВР, 1999, N 32, ст.264
N 971-XIV (971-14) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 38, ст.352
N 973-XIV (973-14) від 15.07.99, ВВР, 1999, N 39, ст.356
N 1242-XIV (1242-14) від 18.11.99, ВВР, 2000, N 3, ст.20 -
набуває чинності з 01.01.2000
N 1278-XIV (1278-14) від 03.12.99, ВВР, 2000, N 2, ст.16
N 1344-XIV (1344-14) від 22.12.99 - набуває чинності з
01.01.2000, ВВР, 2000, N 6-7, ст.39
N 1375-XIV (1375-14) від 13.01.2000, ВВР, 2000, N 10, ст.78
N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000,
ВВР, 2000, N 14-15-16, ст.121
N 1559-III (1559-14) від 16.03.2000, ВВР, 2000, N 22, ст.172
N 1715-III (1715-14) від 11.05.2000, ВВР, 2000, N 32, ст.260
N 1807-III (1807-14) від 08.06.2000, ВВР, 2000, N 38, ст.318
N 1926-III (1926-14) від 13.07.2000, ВВР, 2000, N 43, ст.363
N 1953-III (1953-14) від 14.09.2000, ВВР, 2000, N 45, ст.375
N 1991-III (1991-14) від 21.09.2000 - набирає чинності з
01.01.2001, ВВР, 2000, N 48, ст.406
N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000, ВВР, 2001, N 2-3, ст.10
N 2181-III (2181-14) від 21.12.2000 - набирає чинності
з 1 квітня 2001 року, ВВР, 2001, N 10, ст.44
N 2199-III (2199-14) від 21.12.2000, ВВР, 2001, N 7, ст.36
N 2211-III (2211-14) від 11.01.2001, ВВР, 2001, N 11, ст.46
N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001, ВВР, 2001, N 15, ст.74
N 2323-III (2323-14) від 22.03.2001, ВВР, 2001, N 20, ст.96
N 2660-III (2660-14) від 12.07.2001, ВВР, 2001, N 50, ст.261

- набуває чинності з 01.01.2002 року
N 2779-III (2779-14) від 15.11.2001, ВВР, 2002, N 9, ст.68
N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001, ВВР, 2002, N 12-13, ст.92
N 3065-III (3065-14) від 07.02.2002, ВВР, 2002, N 30, ст.205
N 40-IV (40-15) від 04.07.2002 - набирає чинності
з 01.01.2003 року, ВВР, 2002, N 36, ст.266
N 380-IV (380-15) від 26.12.2002, ВВР, 2003, N 10-11, ст.86
N 665-IV (665-15) від 03.04.2003, ВВР, 2003, N 26, ст.195
- набирає чинності з 01.01.2004 року
N 756-IV (756-15) від 15.05.2003, ВВР, 2003, N 30, ст.243
- набирає чинності з 01.01.2004 року
N 973-IV (973-15) від 19.06.2003, ВВР, 2003, N 45, ст.363
N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003, ВВР, 2004, N 17-18, ст.250
N 1377-IV (1377-15) від 11.12.2003, ВВР, 2004, N 15, ст.228
N 1766-IV (1766-15) від 15.06.2004, ВВР, 2005, N 3, ст.77
N 1911-IV (1911-15) від 29.06.2004, ВВР, 2004, N 51, ст.547
N 2229-IV (2229-15) від 14.12.2004, ВВР, 2005, N 4, ст.103
N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19,
ст.267
N 2600-IV (2600-15) від 31.05.2005, ВВР, 2005, N 25, ст.335
N 2960-IV (2960-15) від 06.10.2005, ВВР, 2006, N 2-3, ст.35
N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005, ВВР, 2006, N 9, N 10-11,
ст.96
N 398-V (398-16) від 30.11.2006, ВВР, 2007, N 3, ст.31
N 489-V (489-16) від 19.12.2006, ВВР, 2007, N 7-8, ст.66
N 107-VI (107-17) від 28.12.2007, ВВР, 2008, N 5-6, N 7-8, ст.78
- зміни діють по 31 грудня 2008 року
N 309-VI (309-17) від 03.06.2008, ВВР, 2008, N 27-28, ст.253 }

(Ставки земельного податку збільшено в 1,81 раза згідно із
Законом N 404/97-ВР від 27.06.97)

(Дію Закону зупинено для сільськогосподарських
товаровиробників - учасників експерименту по
запровадженню єдиного податку на території
Глобинського району Полтавської області,
Старобешівського району Донецької області та
Ужгородського району Закарпатської області
згідно із Законом N 25/98-ВР від 15.01.98)

(Дію Закону зупинено для сільськогосподарських
товаровиробників - платників фіксованого
сільськогосподарського податку згідно із Законом
N 320-XIV (320-14) від 17.12.98)

(Дію Закону зупинено на період проведення експерименту
для підприємств - учасників економічного експерименту
згідно із Законом N 1375-XIV (1375-14) від 13.01.2000)

Цей Закон визначає розміри та порядок плати за використання
земельних ресурсів, а також відповідальність платників та контроль
за правильністю обчислення і справляння земельного податку.

{ Преамбула із змінами, внесеними згідно із Законом N 309-VI
(309-17) від 03.06.2008 }

Розділ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

грошова оцінка - капіталізований рентний дохід із земельної ділянки;

податок - обов'язковий платіж, що справляється з юридичних і фізичних осіб за користування земельними ділянками;

ставка податку - законодавчо визначений річний розмір плати за одиницю площі оподатковуваної земельної ділянки;

оренда - засноване на договорі строкове платне володіння, користування земельною ділянкою;

землі сільськогосподарського призначення - землі, надані для виробництва сільськогосподарської продукції, здійснення сільськогосподарської науково-дослідної та навчальної діяльності, розміщення відповідної виробничої інфраструктури або призначені для цих цілей; (Абзац шостий статті 1 в редакції Закону N 1377-IV (1377-15) від 11.12.2003)

землі житлової та громадської забудови - земельні ділянки в межах населених пунктів, які використовуються для розміщення житлової забудови, громадських будівель і споруд, інших об'єктів загального користування. (Абзац сьомий статті 1 в редакції Закону N 1377-IV (1377-15) від 11.12.2003)

Стаття 2. Використання землі в Україні є платним. Плата за землю справляється у вигляді земельного податку або орендної плати, що визначається залежно від грошової оцінки земель. Розміри податку за земельні ділянки, грошову оцінку яких не встановлено, визначаються до її встановлення в порядку, визначеному цим Законом.

Власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, крім орендарів та інвесторів - учасників угоди про розподіл продукції, сплачують земельний податок. (Частина друга статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1807-III (1807-14) від 08.06.2000, N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001)

Справляння земельного податку за земельні ділянки, надані в користування у зв'язку з укладенням угоди про розподіл продукції, замінюється розподілом виробленої продукції між державою та інвестором на умовах такої угоди. (Статтю 2 доповнено частиною третьою згідно із Законом N 1807-III (1807-14) від 08.06.2000)

За земельні ділянки, надані в оренду, справляється орендна плата.

{ Статтю 3 виключено на підставі Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

Стаття 4. Розмір земельного податку не залежить від результатів господарської діяльності власників землі та землекористувачів.

(Дію частини другої статті 4 зупинено на 2006 рік згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2005 рік згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2004 рік згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2003 рік згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2002 рік згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2001 рік

згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000) (Дію частини другої статті 4 зупинено на 2000 рік згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000) Ставки земельного податку, порядок обчислення і сплати земельного податку не можуть встановлюватись або змінюватись іншими законодавчими актами, крім цього Закону. Зміни і доповнення до цього Закону вносяться не пізніше ніж за три місяці до початку нового бюджетного року і набувають чинності з початку нового бюджетного року.

Стаття 5. Об'єктом плати за землю є земельна ділянка, а також земельна частка (пай), яка перебуває у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди. (Частина перша статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001)

Суб'єктом плати за землю (платником) є власник земельної ділянки, земельної частки (паю) і землекористувач, у тому числі орендар. (Частина друга статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001)

Розділ 2

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Стаття 6. Ставки земельного податку з одного гектара сільськогосподарських угідь встановлюються у відсотках від їх грошової оцінки у таких розмірах:

для ріллі, сіножатей та пасовищ - 0,1;

для багаторічних насаджень - 0,03.

За сільськогосподарські угіддя, що надані у встановленому порядку і використовуються за цільовим призначенням, незалежно від того, до якої категорії земель вони віднесені, земельний податок справляється згідно з частиною першою цієї статті.

(Установити, що в 2005 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів, грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2005 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6, згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Установити, що у 2006 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів, грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2006 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6, згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005)

{ Установити, що у 2007 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2007 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6, згідно із Законом N 489-V (489-16) від 19.12.2006 }

{ Установити, що у 2008 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2008 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені статтею 6 згідно із Законом N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 }

Розділ 3

ПЛАТА ЗА ЗЕМЛІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ

Стаття 7. Ставки земельного податку з земель, грошову оцінку яких встановлено, встановлюються у розмірі одного відсотка від їх грошової оцінки, за винятком земельних ділянок, зазначених у частинах п'ятій - десятій цієї статті та частині другій статті 6

цього Закону.

{ Установити, що в 2005 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів, грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2005 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною першою статті 7 Закону згідно із Законами N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005 }

{ Установити, що у 2006 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2006 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною першою статті 7 згідно із Законом N 3235-IV (3235-15) від 20.12.2005 }

{ Установити, що у 2007 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2007 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною першою статті 7 згідно із Законом N 489-V (489-16) від 19.12.2006 }

{ Установити, що у 2008 році по сільськогосподарських угіддях та землях населених пунктів грошову оцінку яких проведено і уточнено станом на 1 січня 2008 року, застосовуються ставки земельного податку, встановлені частиною першою статті 7 згідно із Законом N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 }

Ставки податку за земельні ділянки, грошову оцінку яких не проведено, встановлюються у таких розмірах:

Групи населених пунктів з чисельністю населення (тис.осіб)	Ставка податку (гривень за 1 кв. метр)	Коефіцієнт, що застосовується у містах Києві, Сімферополі, Севастополі та містах обласного значення
до 0,2	0,075	
від 0,2 до 1	0,105	
від 1 до 3	0,135	
від 3 до 10	0,15	
від 10 до 20	0,24	
від 20 до 50	0,375	1,2
від 50 до 100	0,45	1,4
від 100 до 250	0,525	1,6
від 250 до 500	0,6	2,0
від 500 до 1000	0,75	2,5
від 1000	1,05	3,0
і більше		

{ Частина друга статті 7 в редакції Законів N 107-VI (107-17) від 28.12.2007, N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

{ Установити, що у 2008 році по населених пунктах, грошову оцінку земель яких не проведено, застосовуються ставки земельного податку, збільшені в 3,1 раза, згідно із Законом N 107-VI (107-17) від 28.12.2007 }

У разі придбання земельної ділянки на підставі цивільно-правової угоди розмір податку розраховується від суми, що дорівнює грошовій оцінці землі, але в будь-якому разі сума, від якої розраховується розмір податку, не може бути меншою ціни земельної ділянки, що зазначена в угоді. { Статтю 7 доповнено частиною згідно із Законом N 107-VI (107-17) від 28.12.2007; в редакції Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

У населених пунктах, віднесених Кабінетом Міністрів України до курортних, до ставок земельного податку, встановлених частиною другою цієї статті, застосовуються коефіцієнти:

на Південному узбережжі Автономної Республіки Крим - 3,0;

на Південно-східному узбережжі Автономної Республіки Крим - 2,5;

на Західному узбережжі Автономної Республіки Крим - 2,2;

на Чорноморському узбережжі Миколаївської, Одеської та Херсонської областей - 2,0;

у гірських та передгірних районах Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей - 2,3, крім населених пунктів, які Законом України "Про статус гірських населених пунктів в Україні" (56/95-ВР) віднесені до категорії гірських;

на узбережжі Азовського моря та в інших курортних місцевостях - 1,5.

Ставки земельного податку за земельні ділянки (за винятком сільськогосподарських угідь) диференціюють та затверджують відповідні сільські, селищні, міські ради виходячи із середніх ставок податку, функціонального використання та місцезнаходження земельної ділянки, але не вище ніж у два рази від середніх ставок податку з урахуванням коефіцієнтів, встановлених частинами другою і третьою цієї статті.

Податок за земельні ділянки, зайняті житловим фондом, кооперативними автостоянками для зберігання особистих транспортних засобів громадян, гаражно-будівельними, дачно-будівельними кооперативами, індивідуальними гаражами і дачами громадян, а також за земельні ділянки, надані для потреб сільськогосподарського виробництва, водного та лісового господарства, які зайняті виробничими, культурно-побутовими та господарськими будівлями і спорудами, справляється у розмірі трьох відсотків суми земельного податку, обчисленого відповідно до частин першої та другої цієї статті.

Податок за земельні ділянки, надані для потреб лісового господарства, за винятком ділянок, зайнятих виробничими, культурно-побутовими, жилими будинками та господарськими будівлями і спорудами, справляється як складова плати за використання лісових ресурсів, що визначається лісовим законодавством.

Податок за земельні ділянки на територіях та об'єктах природоохоронного, оздоровчого та рекреаційного призначення, зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими будівлями і спорудами, що не пов'язані з функціональним призначенням цих об'єктів, справляється у п'ятикратному розмірі відповідного земельного податку, встановленого частинами першою та другою цієї статті. (Частина статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

При визначенні розміру податку за земельні ділянки, зайняті виробничими, культурно-побутовими, господарськими будівлями і спорудами, розташованими на територіях та об'єктах історико-культурного призначення, що не пов'язані з функціональним призначенням цих об'єктів, застосовуються такі коефіцієнти до відповідного земельного податку, встановленого частинами першою та другою цієї статті:

міжнародного значення - 7,5;

загальнодержавного значення - 3,75;

місцевого значення - 1,5.

(Частина статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Податок за частину площ земельних ділянок, наданих підприємствам, установам і організаціям (за винятком сільськогосподарських угідь), що перевищують норми відведення, справляється у п'ятикратному розмірі.

(Дію частини статті 7 зупинено на 2004 рік в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003) (Дію частини статті 7 зупинено на 2003 рік в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002) (Дію частини статті 7 зупинено на 2002 рік в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001) (Дію частини статті 7 зупинено на 2001 рік в частині розміру податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000) (Дію частини статті 7 зупинено на 2000 рік в частині розміру податку на земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000) Податок за земельні ділянки, надані для військових формувань, утворених відповідно до законів України, крім Збройних Сил України та Державної прикордонної служби України, залізниць, гірничодобувних підприємств, а також за водойми, надані для виробництва рибної продукції, справляється у розмірі 25 відсотків суми земельного податку, обчисленого відповідно до частин першої та другої цієї статті. (Частина статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законами N 665-IV (665-15) від 03.04.2003, N 2600-IV (2600-15) від 31.05.2005)

Встановлені частиною другою цієї статті ставки земельного податку застосовуються з урахуванням коефіцієнтів індексації, визначених Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік. (Статтю 7 доповнено частиною згідно із Законом N 1344-XIV (1344-14) від 22.12.99 - набуває чинності з 01.01.2000)

Розділ 4

**ПЛАТА ЗА ЗЕМЛІ ПРОМИСЛОВОСТІ, ТРАНСПОРТУ, ЗВ'ЯЗКУ,
ОБОРОНИ ТА ІНШОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, А ТАКОЖ ЗА ЗЕМЛІ
ПРИРОДООХОРОННОГО, ОЗДОРОВЧОГО, РЕКРЕАЦІЙНОГО,
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ЗА ЗЕМЛІ
ЛІСОВОГО І ВОДНОГО ФОНДІВ (ЗА МЕЖАМИ
НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ)**

Стаття 8. Податок за земельні ділянки, надані для підприємств промисловості, транспорту, зв'язку та іншого призначення, за винятком земельних ділянок, зазначених у частинах другій та третій цієї статті і частині другій статті 6 цього Закону, справляється з розрахунку 5 відсотків від грошової оцінки одиниці

площі ріллі по області.

У разі придбання земельної ділянки на підставі цивільно-правової угоди розмір податку розраховується від суми, що дорівнює грошовій оцінці землі, але в будь-якому разі сума, від якої розраховується розмір податку, не може бути меншою ціни земельної ділянки, що зазначена в угоді. { Статтю 8 доповнено частиною згідно із Законом N 107-VI (107-17) від 28.12.2007; в редакції Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

(Дію частини статті 8 зупинено на 2004 рік щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для військових формувань, утворених відповідно до законів України, в разі їх цільового використання згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003) (Дію частини статті 8 зупинено на 2003 рік щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002) (Дію частини статті 8 зупинено на 2002 рік щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001) (Дію частини статті 8 зупинено на 2001 рік щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000) (Дію частини статті 8 зупинено на 2000 рік щодо справляння податку за земельні ділянки, надані для Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000) Податок за земельні ділянки, надані для залізничного транспорту, військових формувань, утворених відповідно до законів України, крім Збройних Сил України та Державної прикордонної служби України, справляється у розмірі 0,02 відсотка від грошової оцінки одиниці площі ріллі по області, крім земель військових сільськогосподарських підприємств, з яких земельний податок справляється згідно із статтею 6 цього Закону. (Частина статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами N 665-IV (665-15) від 03.04.2003, N 2600-IV (2600-15) від 31.05.2005)

У разі використання залізничним транспортом, військовими формуваннями, утвореними відповідно до законів України, крім Збройними Силами України та Державною прикордонною службою України, земель не за цільовим призначенням, податок справляється у розмірах, встановлених частиною першою цієї статті. (Частина статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами N 665-IV (665-15) від 03.04.2003, N 2600-IV (2600-15) від 31.05.2005)

Стаття 9. Податок за земельні ділянки, надані в тимчасове користування на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, за винятком земельних ділянок, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, справляється у розмірі 50 відсотків від грошової оцінки одиниці площі ріллі по області.

Стаття 10. Податок за земельні ділянки, надані на землях лісового фонду, за винятком земель, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону та частині другій цієї статті, справляється як складова плати за використання лісових ресурсів, що визначається лісовим законодавством.

Податок за земельні ділянки, що входять до складу земель

лісового фонду і зайняті виробничими, культурно-побутовими, жилими будинками та господарськими будівлями і спорудами, справляється у розмірі 0,3 відсотка від грошової оцінки одиниці площі ріллі по області.

Стаття 11. Податок за земельні ділянки, надані на землях водного фонду, за винятком земельних ділянок, зазначених у частині другій статті 6 цього Закону, справляється у розмірі 0,3 відсотка від грошової оцінки одиниці площі ріллі по області.

Розділ 5

ПІЛЬГИ ЩОДО ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ

Стаття 12. Від земельного податку звільняються:

1) заповідники, в тому числі історико-культурні, національні природні парки, заказники (крім мисливських), регіональні ландшафтні парки, ботанічні сади, дендрологічні і зоологічні парки, пам'ятки природи, заповідні урочища та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва;

2) вітчизняні дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ;

3) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, органи прокуратури, заклади, установи та організації, які повністю утримуються за рахунок бюджету (за винятком військових формувань, утворених відповідно до законів України, крім Збройних Сил України та Державної прикордонної служби України), спеціалізовані санаторії України для реабілітації хворих, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських організацій інвалідів, реабілітаційні установи громадських організацій інвалідів, дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, громадські організації інвалідів України, підприємства та організації громадських організацій інвалідів, які засновані громадськими організаціями інвалідів і є їх власністю, де кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить протягом попереднього звітного періоду не менше 50 відсотків середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік, і за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить протягом попереднього звітного періоду не менше 25 відсотків суми загальних витрат на оплату праці, що відносяться до складу валових витрат виробництва (обігу).

Зазначені підприємства та організації громадських організацій інвалідів, санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських організацій інвалідів, реабілітаційні установи громадських організацій інвалідів мають право застосовувати цю пільгу за наявності дозволу на право користування такою пільгою, який надається міжвідомчою Комісією з питань діяльності підприємств та організацій громадських організацій інвалідів відповідно до Закону України "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" (875-12).

У разі порушення вимог цієї статті зазначені громадські організації інвалідів, їх підприємства та організації зобов'язані сплатити суми земельного податку за відповідний період, проіндексовані з урахуванням рівня інфляції, а також штраф згідно з чинним законодавством України;

(Пункт 3 частини першої статті 12 в редакції Закону N 1926-III (1926-14) від 13.07.2000; із змінами, внесеними згідно із Законами N 380-IV (380-15) від 26.12.2002, N 665-IV (665-15)

від 03.04.2003, N 756-IV (756-15) від 15.05.2003, N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003, N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004; в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2600-IV (2600-15) від 31.05.2005; в редакції Закону N 2960-IV (2960-15) від 06.10.2005)

4) вітчизняні заклади культури, науки, освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, фізичної культури та спорту, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів; { Додатково див. частину шосту статті 75 Закону N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2229-IV (2229-15) від 14.12.2004; додатково див. частину п'яту статті 68 Закону N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004; додатково див. частину третю статті 70 Закону N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005; в редакції Закону N 398-V (398-16) від 30.11.2006 }

5) зареєстровані релігійні та благодійні організації, що не займаються підприємницькою діяльністю;

(Пункт 5-1 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 6 частини першої статті 12 виключено на підставі пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" цього Закону)

(Пункт 7 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 8 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 9 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 10 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 11 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 12 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 13 частини першої статті 12 виключено на підставі пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" цього Закону)

(Пункт 14 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 15 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 16 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 17 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 18 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Пункт 19 частини першої статті 12 виключено на підставі пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" цього Закону)

20) на період дії Закону України "Про фіксований сільськогосподарський податок" (320-14) власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі за умови передачі земельних ділянок та земельних часток (паїв) в оренду платнику фіксованого сільськогосподарського податку; (Частину першу статті 12 доповнено пунктом 20 згідно із Законом N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001)

(Пункт 21 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

22)*

(Пункт 23 частини першої статті 12 виключено на підставі пункту 2 розділу "Прикінцеві положення" цього Закону)

(Пункт 24 частини першої статті 12 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

25) новостворені фермерські господарства протягом трьох років, а в трудонедостатніх населених пунктах - п'яти років з часу передачі їм земельної ділянки у власність. (Частину першу статті 12 доповнено пунктом 25 згідно із Законом N 973-IV (973-15) від 19.06.2003)

Не справляється плата за сільськогосподарські угіддя зон радіоактивно забруднених територій, визначених статтею 2 Закону України "Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи" (791а-12) (зон відчуження, безумовного (обов'язкового) відселення, гарантованого добровільного відселення і посиленого радіоекологічного контролю), і хімічно забруднені сільськогосподарські угіддя, на які запроваджено обмеження щодо ведення сільського господарства; за землі, що перебувають у тимчасовій консервації або у стадії сільськогосподарського освоєння; за землі державних сортовипробувальних станцій і сортоділень, які використовуються для випробування сортів сільськогосподарських культур; за землі дорожнього господарства автомобільних доріг загального користування; за земельні ділянки державних, колективних і фермерських господарств, які зайняті молодими садами, ягідниками та виноградниками до вступу їх у пору плодоношення, а також гібридними насадженнями, генофондовими колекціями та розсадниками багаторічних плодівих насаджень; за землі кладовищ; за землі дитячих санаторно-курортних, фізкультурно-спортивних та оздоровчих закладів України; за земельні ділянки, в межах граничних норм, встановлених Земельним кодексом України (561-12), інвалідів I і II груп, громадян, які виховують трьох і більше дітей, та громадян, члени сімей яких проходять строкову військову службу, пенсіонерів, а також інших осіб, які користуються пільгами відповідно до Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (3551-12), громадян, яким у встановленому порядку видано посвідчення про те, що вони постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. (Частина друга статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законами N 756-IV (756-15) від 15.05.2003, N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

(Дію частини третьої статті 12 зупинено на 2004 рік в частині надання права Верховній Раді Автономної Республіки Крим,

обласним, міським, селищним та сільським радам встановлювати пільги щодо плати за землю: часткове звільнення на певний строк, зменшення суми земельного податку, крім випадків надання зазначених пільг підприємствам, які виконують роботи із життєзабезпечення відповідної території, комунальним підприємствам згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003) Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські, селищні та сільські ради можуть встановлювати пільги щодо плати за землю: часткове звільнення на певний строк, зменшення суми земельного податку лише за рахунок коштів, що зараховуються на спеціальні бюджетні рахунки відповідних бюджетів.

Якщо право на пільгу в платника виникає протягом року, то він звільняється від сплати податку починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому виникло це право. У разі втрати права на пільгу протягом року податок сплачується починаючи з місяця, наступного за місяцем, в якому втрачено це право.

Якщо підприємства, установи та організації, що користуються пільгами щодо земельного податку, мають у підпорядкуванні госпрозрахункові підприємства або здають у тимчасове користування (оренду) земельні ділянки, окремі будівлі або їх частини, податок за земельні ділянки, зайняті цими госпрозрахунковими підприємствами або будівлями (їх частинами), переданими в тимчасове користування, сплачується у встановлених розмірах на загальних підставах.

(Стаття 12 із змінами, внесеними згідно із Законами N 403-XIV (403-14) від 15.01.99, N 515-XIV (515-14) від 18.03.99, N 722-XIV (722-14) від 03.06.99, N 971-XIV (971-14) від 15.07.99, N 973-XIV (973-14) від 15.07.99, N 1278-XIV (1278-14) від 03.12.99, N 1559-III (1559-14) від 16.03.2000, N 1715-III (1715-14) від 11.05.2000, N 1953-III (1953-14) від 14.09.2000, N 1991-III (1991-14) від 21.09.2000, N 2199-III (2199-14) від 21.12.2000, N 2323-III (2323-14) від 22.03.2001, N 3065-III (3065-14) від 07.02.2002, N 40-IV (40-15) від 04.07.2002, N 380-IV (380-15) від 26.12.2002, N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003, N 1911-IV (1911-15) від 29.06.2004, N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004)

Розділ 6

ОБЧИСЛЕННЯ І СТРОКИ СПЛАТИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПОДАТКУ ТА ОРЕНДНОЇ ПЛАТИ ЗА ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ ДЕРЖАВНОЇ І КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ВІД ПЛАТИ ЗА ЗЕМЛЮ

(Назва розділу 6 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 13. Підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру, а орендної плати за земельну ділянку, яка перебуває у державній або комунальній власності, - договір оренди такої земельної ділянки.

(Стаття 13 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 14. Платники земельного податку, а також орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності (крім громадян) самостійно обчислюють суму земельного податку та орендної плати щороку за станом на 1 січня і до 1 лютого поточного року подають відповідному органу державної податкової служби за місцезнаходженням земельної ділянки податкову декларацію на поточний рік за формою, встановленою центральним податковим

органом, з розбивкою річної суми рівними частками за місяцями. Подання такої декларації звільняє від обов'язку подання щомісячних декларацій. (Частина перша статті 14 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Платник податків має право подавати щомісячно нову звітну податкову декларацію, що не звільняє його від обов'язку подання податкової декларації до 1 лютого поточного року, у тому числі і за нововідведені земельні ділянки, що не звільняє від обов'язку подання податкової декларації протягом місяця з дня виникнення права на нововідведену земельну ділянку, протягом 20 календарних днів місяця наступного за звітним. (Частина друга статті 14 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Нарахування громадянам сум земельного податку, а також орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності проводиться органами державної податкової служби, які видають платникові до 15 липня поточного року платіжне повідомлення про внесення платежу. (Частина третя статті 14 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

За земельну ділянку, на якій розташована будівля, що перебуває у спільній власності кількох юридичних осіб або громадян, земельний податок нараховується кожному з них пропорційно їх частці у власності на будівлю.

Стаття 15. Власники землі та землекористувачі сплачують земельний податок, а також орендну плату за земельні ділянки державної та комунальної власності з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою. (Частина перша статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

У разі припинення права власності або права користування земельною ділянкою податок, а також орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності сплачується за фактичний період перебування землі у власності або користуванні у поточному році. (Частина друга статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 16. Облік громадян - платників земельного податку, а також орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності і нарахування відповідних сум проводиться щороку станом на 1 травня.
(Стаття 16 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 17. Податкове зобов'язання по земельному податку, а також по орендній платі за землі державної та комунальної власності, визначене у податковій декларації на поточний рік, сплачується рівними частками власниками та землекористувачами земельних ділянок за місцезнаходженням земельної ділянки за базовий податковий (звітний) період, який дорівнює календарному місяцю, щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця. (Частина перша статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2271-III (2271-14) від 08.02.2001; дію частини першої статті 17 зупинено на 2000 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від

17.02.2000; дію частини першої статті 17 зупинено на 2001 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000; дію частини першої статті 17 зупинено на 2002 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001; дію частини першої статті 17 зупинено на 2003 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002; дію частини першої статті 17 зупинено на 2004 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003; дію частини першої статті 17 зупинено на 2005 рік щодо строків сплати земельного податку платниками (крім громадян та виробників сільськогосподарської і рибної продукції) згідно із Законом N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004; в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Податкове зобов'язання по земельному податку, а також по орендній платі за землі державної та комунальної власності, визначене у новій звітній податковій декларації, у тому числі і за нововідведені земельні ділянки, сплачується власниками та землекористувачами земельних ділянок за місцезнаходженням земельної ділянки за базовий податковий (звітний) період, який дорівнює календарному місяцю, щомісячно протягом 30 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) місяця. (Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Земельний податок, а також орендна плата за земельні ділянки державної і комунальної власності громадянами сплачується рівними частками до 15 серпня і 15 листопада. (Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Надміру сплачені суми податку підлягають поверненню платнику за його письмовою заявою або за його бажанням зараховуються до сплати податку за наступний рік.

Несплата земельного податку, а також орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності виробниками сільськогосподарської і рибної продукції та громадянами протягом року, іншими платниками - протягом півроку вважається систематичною і є підставою для припинення права користування земельними ділянками. (Статтю 17 доповнено частиною згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 18. Платники, яких своєчасно не було залучено до сплати земельного податку, сплачують податок не більш як за два попередні роки.

Перегляд неправильно нарахованого податку, стягнення або повернення його платнику допускаються не більш як за два попередні роки.

Стаття 19. Розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за угодою сторін у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності).

(Дію статті 19 зупинено на 2000 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000; дію статті 19 зупинено на 2001 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000; дію статті 19 зупинено на 2002 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001; дію статті 19 зупинено на 2003 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002; дію статті 19 зупинено на 2004 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003; дію статті 19 зупинено на 2005 рік в частині визначення строків внесення орендної плати виключно у договорі оренди згідно із Законом N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004; із змінами, внесеними згідно із Законом N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Стаття 20. Платежі за землю зараховуються до відповідних місцевих бюджетів у порядку, визначеному Бюджетним кодексом України (2542-14) для плати за землю.

(Дію статті 20 зупинено на 2000 рік згідно із Законом N 1458-III (1458-14) від 17.02.2000; дію статті 20 зупинено на 2001 рік згідно із Законом N 2120-III (2120-14) від 07.12.2000; дію статті 20 зупинено на 2002 рік згідно із Законом N 2905-III (2905-14) від 20.12.2001; дію статті 20 зупинено на 2003 рік згідно із Законом N 380-IV (380-15) від 26.12.2002; дію статті 20 зупинено на 2004 рік згідно із Законом N 1344-IV (1344-15) від 27.11.2003; в редакції Закону N 1377-IV (1377-15) від 11.12.2003; дію статті 20 зупинено на 2005 рік згідно із Законом N 2285-IV (2285-15) від 23.12.2004; в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)
?

(Статтю 21 виключено на підставі Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

{ Статтю 22 виключено на підставі Закону N 309-VI (309-17) від 03.06.2008 }

Розділ 7

ГРОШОВА ОЦІНКА ЗЕМЛІ

Стаття 23. Грошова оцінка земельної ділянки проводиться Державним комітетом України по земельних ресурсах за методикою, затвердженою Кабінетом Міністрів України.

Грошова оцінка земельної ділянки щороку за станом на 1 січня уточнюється на коефіцієнт індексації, порядок (783-2000-п) проведення якої затверджується Кабінетом Міністрів України. (Статтю 23 доповнено частиною другою згідно із Законом N 1344-XIV (1344-14) від 22.12.99 - набуває чинності з 01.01.2000)

Стаття 24. Грошова оцінка землі застосовується для економічного регулювання земельних відносин при укладанні цивільно-правових угод, передбачених законодавством України.

Розділ 8

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЛАТНИКІВ І КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ
ЗАКОНУ УКРАЇНИ "ПРО ПЛАТУ ЗА ЗЕМЛЮ"

Стаття 25. За прострочення встановлених строків сплати податку (стаття 17 цього Закону) справляється пеня у розмірах, визначених законом. (Частина перша статті 25 в редакції Закону N 2181-III (2181-14) від 21.12.2000 - набирає чинності з 1 квітня 2001 року)

Розмір пені за несвоєчасне внесення орендної плати передбачається у договорі оренди, проте він не може перевищувати ставки пені за несвоєчасну сплату земельного податку.

Стаття 26. За порушення Закону України "Про плату за землю" платники несуть відповідальність, передбачену Земельним кодексом України (561-12), та законами України.

Посадові особи, винні в порушенні вимог цього Закону, несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством. (Стаття 26 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2181-III (2181-14) від 21.12.2000 - набирає чинності з 1 квітня 2001 року)

Стаття 27. Контроль за правильністю обчислення і справляння земельного податку, а також орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності здійснюється органами державної податкової служби.

(Стаття 27 в редакції Закону N 2505-IV (2505-15) від 25.03.2005)

Розділ 9

ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

Стаття 28. Спори, що виникають з питань застосування положень, передбачених цим Законом, вирішуються в судовому порядку.

Розділ 10

МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 29. Якщо міжнародним договором України встановлені інші правила, ніж ті, що визначені цим Законом, то застосовуються правила міжнародного договору.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Установити, що звільнення від земельного податку, передбачене в пунктах 6, 13, 19, 23 частини першої статті 12 цього Закону, здійснюється:

з 1 квітня 2005 року - на рівні 75 відсотків діючих ставок на відповідних територіях;

з 1 січня 2006 року - на рівні 50 відсотків діючих ставок на відповідних територіях;

з 1 січня 2007 року - на рівні 25 відсотків діючих ставок на відповідних територіях.

2. З 1 січня 2008 року пункти 6, 13, 19, 23 частини першої

статті 12 цього Закону виключаються.
(Закон доповнено розділом згідно із Законом N 2505-IV (2505-15)
від 25.03.2005)

Президент України

Л.КРАВЧУК

м. Київ, 3 липня 1992 року
N 2535-XII

* Статтю 12 Закону доповнено пунктом 22 згідно із Законом,
прийнятим Верховною Радою України 05.07.2001 р. (Законопроект
N 3154); Закон Президентом не підписаний - повернутий з
пропозиціями 07.08.2001 року)